Kraków, Poniedziałek 26 Września 1892. Rocznik IV

Przedpłata wynosi:
w Krakowie:
miesięcznie 1 złr. 35 cnt., kwartalnie 4 złr., półrocznie 8 złr., rocznie 16 złr.
Za odnoszenie do domu dolicza się 15 cnt. miesięcznie.
Na prowincji i w całej monarchji Austro-Węg.:
miesięcznie 1 złr. 70 cnt., kwartalnie 5 złr. półrocznie 10 złr., rocznie 20 złr.
Numer pojedyńczy 6 cnt. na prowincji 10 cnt.

KURJER POLSKI

wychodzi codziennie o godzinie 8 rano.

Cena ogłoszeń:
Za wiersz petitowy, lub jego miejsce, za pierwszy raz 10 cnt., za następne po 5 cnt. Drobne ogłoszenia zwykłym drukiem po 2 cnt. od wyrazu, tłustym drukiem po 5 cnt. od wyrazu. Minimum ceny drobnych ogłoszeń 25 cnt. „Nadesłane“ 20 cnt. od wiersza.
Adres dla telegramów:
„KURJER POLSKI“ — KRAKÓW.
Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Redakcja i Administracja: ulica Florjańska Nr. 28.

Kronika krakowska.

Kalendarzyk zabaw i zebrań publicznych.

Poniedziałek 26 września.

O godzinie 6 po południu koncert muzyki wojskowej na plantacjach

Wtorek 27 września.

O godzinie 7-mej wieczorem przedstawienie w miejscowym teatrze: „Jacuś“ Lubowskiego.

O godzinie w pół do 9 wieczorem koncert „Harmonii“ na plantacjach.

Czwartek 29 września.

O godzinie 5 po południu posiedzenie Rady miasta.

O godzinie 6 po południu koncert muzyki wojskowej na plantacjach.

O godzinie 7-mej wieczorem przedstawienie w miejscowym teatrze: „Przyjaciele“ Fredry (ojca).

Piątek 30 września.

O godzinie 6 wieczorem posiedzenie komisji sanitarnej.

Sobota 1 października.

O godzinie 7 mej wieczorem przedstawienie w miejscowym teatrze: „Dama treflowa“ Kazimierza Zalewskiego.

Niedziela 2 października.

O godzinie 7-mej wieczorem przedstawienie w miejscowym teatrze: „Dama treflowa“ Kazimierza Zalewskiego.

Wspierajmy przemysł ojczysty! Ratujmy kraj od ekonomicznego upadku! Kto popiera ziomków pracę, pomnaża własny majątek.

Muzyka kościelna. Chór św. Wojciecha w kościele św. Anny, wykonał wczoraj dnia 25 b. m., podczas sumy mszę „C dur“ I. Schweitzera a capela, na offertorium „Tantum ergo“ F. Witte.

Ślub panny Marji Rogawskiej z panem Karolem Mańkowskim, odbył się wczoraj o godz. 7 wieczór w kościele farnym w Wieliczce. Ceremonji religijnej dokonał ks. prałat Szczeniowski w asystencji ks. Wojciecha Maciejowskiego i ks. Brożka. Orszak weselny przywitała muzyka salinarna, a górnicy z jarzącemi świecami tworzyli w kościele szpaler. Po pięknej przemowie ks. prałata, chór wielickiego Towarzystwa śpiewu wykonał *Veni creator* i „Hymn do Bogarodzicy“. Drużkami pana młodego były panny: Józefa Mańkowska i Janina Zbyszewska, drużbami pp.: Jan Rola Rogawski i Jan Fibich. Starostowali pp. rotmistrz Władysław Niewiarowski i nadradca salinarny Sylwery Miszke. Po akcie re religijnym podejmowali gości weselnych rodzice panny młodej pp. Lubin Rola i Eugenja z Boczkowskich Rogawscy staropolskiem przyjęciem. W czasie uczty nadeszło mnóstwo telegramów od licznych krewnych i przyjaciół państwa młodych.

† **Zmarli.** Marja Wielandowa, obywatelka m. Krakowa, przeżywszy lat 64, zmarła dnia 24 go b. m.

— Wanda z Czarnieckich Łukasiewiczowa, przeżywszy lat 26, zmarła dnia 24 go b. m. w Krakowie.

Stypendjum ś. p. Maksymiliana i Franciszka Ksawerego Sianowskich, przeznaczone dla młodzieży polskiej, oddającej się sztuce malarstwa i miedziorytnictwa, o rocznej kwocie 800 złr. Wydział krajowy przyznał na rok 1892/3 p. Stefanowi Witołdowi dw. im Matejce, uczniowi sztuk pięknych w Krakowie.

Konkurs im. Wołodkiewicza. Konkurs im. Wołodkiewicza rozstrzygnięty zostanie w pierwszych dniach października. Oczekiwanym jest na posiedzeniu sędziów Henryk Sienkiewicz.

Z teatru. „Przeor Paulinów“, dramat na tle dziejów ojczystych, zapełnił szczelnie, ale tylko galerję i parter. Krzesła i loże świeciły pustkami. Wykonanie było staranne. Kordeckiego odegrał p. Stępowski.

Panna Walerja Nawrocka z dniem 1 go października b. r. wliczoną będzie w stały skład personelu teatralnego w Krakowie. Młoda i bezsprzecznie utalentowana artystka, obejmie wydział ról dramatycznych.

Z cyrku. Wczorajsze (dnia 25 b. m.) dwa przedstawienia w cyrku, cieszyły się licznym udziałem publiczności. Program był dobry, wykonanie staranne. Orkiestra tylko niezręcznie tuszowała braki swej... nieudolności. Jutro t. j. we wtorek (dnia 27 b. m), po raz pierwszy w Krakowie cyrk p. Sidolego przedstawi prawdziwą wodną pantominę. Wszelkie potrzebne przyrządy do zamienienia areny w basen, już są sprowadzone. Pantomina wodna za granicą cieszą się stałem powodzeniem.

„Harmonia“. Cieszące się zazwyczaj licznym udziałem publiczności koncerty miejskiej kapeli „Harmonia“ na plantacjach, z przyszłym tygodniem przeniesione zostaną na Rynek główny. „Harmonia“ przygrywać będzie w święta i niedziele. Jutro (dnia 27 go b. m.) ostatni koncert na plantacjach.

Ulica Krupnicza została otwartą dla przejazdu. Roboty koło budowy nowego kanału ukończono z dniem sobotnim.

Podejrzana śmierć. Koło wsi Wielkie Bronowice, na plancie kolejowym, znaleziono zwłoki kobiety, a właściwie szczątki ciała. Zachodzi podejrzenie, że do dziś nieznana z nazwiska kobieta rzuciła się dobrowolnie pod pociąg. O ile ono jednak słuszne, śledztwo dopiero odkryje, do którego kompetentne władze już przystąpiły.

Dorożkarze 36 i 38 za grę w karty w szynkowni przy ulicy św. Gertrudy i za lekceważenie przepisów, tyczących się pilnowania koni, zostali pociągnięci do odpowiedzialności sądowej.

26 Wrzesnia.

Otrzymujemy następujące pismo: Dzisiaj nie zaszedł żaden wypadek cholery. Już dni 7 mija bez jakiegokolwiek zasłabnięcia.

Z magistratu miasta Podgórza.

24 b. m. 1892 godzina 5 popoł.

Adamski, burmistrz.

Z powiatu krakowskiego. Stan zdrowia w powiecie krakowskim, w dniu 25 b. m. był pomyślny.

Nowe wypadki cholery. Do chwili zamknięcia niniejszego numeru, t. j. przez całą niedzielę i noc z niedzieli na poniedziałek nie zdarzył się żaden wypadek cholery azjatyckiej w Krakowie, ani też żaden wypadek podejrzanego zasłabnięcia.

Stacja centralna nie była ani razu alarmowaną.

Rocznice.

Gustaw Adolf, król szwedzki, opanował w roku 1625 Prusy królewskie, a jenerał szwedzki Wrangel pobił wojska nasze w roku 1629 pod Górznem na granicy prusko-mazowieckiej. Sejm był dotychczas niechętny wojnie ze Szwedami, która dla Polski była szkodliwą, a którą król Zygmunt III na szkodę Polski z dynastycznych pobudek wywołał.

Teraz, gdyśmy doznali tak wielkiej klęski, Sejm uchwalił podatki na wojnę, a hetman Stanisław Koniecpolski pobił Gustawa Adolfa na głowę pod Trzcianą, niedaleko Kwidzyna.

Wówczas Francja i Anglja chcąc pozyskać Szwecję do wojny przeciw cesarzowi Ferdynandowi, ndały się w pośrednictwo i skutkiem tego *Polska zawarła ze Szwedami dnia 26 września 1629 roku sześcioletni rozejm* w Waldmarcku niedaleko Stumu, trzy mile od Kwidzynia. Mocą tego rozejmu Szwedzi zatrzymali zdobyte przez siebie okręgi w Inflantach i nadmorskie miasta w Prusiech. Gustaw Adolf tym rozejmem ubezpieczony, rzucił się w wir wojny trzydziestoletniej.

Kalendarz. Dziś: św. Jozafata, biskupa; jutro: św. Epikarda.

Teatr krakowski.

„Jacuś“, komedja w czterech aktach przez Edwarda Lubowskiego.

Edward Lubowski należy do najpłodniejszych pisarzy dramatycznych warszawskich, a sztuki jego cieszą się w stolicy niemal zawsze stałem powodzeniem. Sukcesu tego jednak nie mogą zdobyć na innych scenach polskich, są bowiem zbyt lokalne, chociaż mało swojskie, a krakowska, lwowska lub poznańska publiczność często nie zdaje sobie sprawy ani z ich treści, ani tendencyjności, ani zwłaszcza z postaci, których nie zna i nie pojmuje. Nawet dla przeciętnego dobrze wychowanego Warszawianina komedje Lubowskiego są nieraz niezrozumiałe, bo autor zwykł w nich malować obyczaje, zwyczaje i typy ze sfer moral nie wyodrębnionych, przeważnie zamożnych lub szychowym błyszczących zbytkiem, ale które nie posiadają ani cech narodowych, ani znamion kosmopolitycznego, wielkoświatowego poloru. Niemal zawsze ulubione figury autora „Nietoperzy“ należą do mało ogółowi znanych zaułków towarzyskich, położonych gdzieś w cieniu na granicy przyzwoitych światów.

W opracowaniu scenicznem, silnie uwydatniającem — z natury teatralnej perspektywy i sztucznego teatralnego oświetlenia — wszelkie jaskrawości, tracą one dla widzów, którzy modeli oryginałów nigdy nie widzieli i nie obserwowali, cechy prawdopodobieństwa, stają się karykaturami, rozśmieszającemi chwilowo, ale niesympatycznemi, niemającemi nic wspólnego ani z życiem, ani z poezją. Nadto Lubowski, satyryk-pesymista z usposobienia i maniery, postacie swe i typy grupuje najczęściej, jak cyfry w zadaniu algebraicznem, nie w imię ideału, prawdy, albo piękna, lecz dla rozwiązania jakiegoś z góry nałożonego zagadnienia, o celowości dość problematycznej i rzadko kiedy szczerze etycznej. Skąd głównie wypływa niepopularność jego utworów pomiędzy słuchaczami teatralnymi Krakowa, Lwowa i Poznania, jakkolwiek część niepowodzeń — niezupełnie słusznie spotykających go w Galicji i Wielkopolsce — przypisać także należy budowie jego komedyj, posiadających przymioty bystrej chociaż powierzchownej obserwacji, żywego a nawet niekiedy dowcipnego djalogu, lecz pozbawionych poprawnej architektonicznej konstrukcji scenicznej, którą publiczność wymienionych miast, lubująca się w tak zwanych „dobrze zrobionych“ *piéces* francuskich, ceni przedewszystkiem, przekładając zgrabną fakturę nad wszelkie inne zalety, choćby wyższego, istotnie literackiego znaczenia.

Tych ostatnich oko krytyka uzbrojone nawet w mikroskop, nie dostrzeże wiele w „Jacusiu“, wznowionym w ubiegłą sobotę po długiem niegraniu na scenie naszej, w nowej obsadzie. Posiada on za to budowę wcale kształtną i w rozwoju akcji zupełnie konsekwentną. Nie to jednak stanowi dla nas główną wartość utworu, lecz postać bohatera sztuki, wprawdzie także karykaturalna i niezawsze prawdopodobna, ale szczerze dodatnia, nakreślona z pewnym naiwnym optymizmem, z jakim nie spotkaliśmy się nigdy w innych dziełach Lubowskiego, obarczonych nazbyt często ciężarem szablonowych moralizatorów, bez krwi i ducha.

Na tle jednego z owych miejskich zaułków towarzyskich, o których już wspominaliśmy wyżej, w pośród bandy nikczemników, oszustów i krętaczy, rysuje się wdzięcznie figurka młodzieńca, przybyłego ze wsi, którego szlachetne i uczciwe skłonności odnoszą tryumf nietylko nad zepsuciem wstrętnego otoczenia, ale wychodzą zwycięzko z ogniowej próby nagłego zbogacenia się, upadlającego nieraz nawet istotnie wyższe charaktery.

Tak pojęta postać główna oraz odpowiednie jej sytuacje, w jakie ją zręcznie wplątał autor, tworzą całość miłą, zajmującą, a niekiedy nawet bliską poezji. Gdyby nie rzemieślnicza lecz literacka i artystyczna strona komedji stały na wysokości pomysłu i układu, możnaby śmiało zaliczyć „Jacusia“ do najlepszych utworów piśmiennictwa scenicznego polskiego.

Wykonanie komedji pozostawiało wiele do życzenia z powodu niewłaściwego rozdania ról i zbyt powolnego tempa, w jakiem ją grano. Do warunków p. Siemaszki, bardzo utalentowanego aktora, rola tytułowa nie nadawała się wcale. Wydobywał on z niej chwilami szczęśliwe efekta humorystyczne, nie był jednak typowym Jacusiem, którego odtwarzać może z powodzeniem tylko artysta, uprawiający stale specyalny fach t. z. amanta komicznego. P. Ruszkowski pojął udatnie w ogólnym zarysie postać Moskala, eks-komisarza włościańskiego, przeszarżował tylko nieco pospolitością, z którą nawet taki Oksen, w takim nawet salonie (!) jak pani Cochenile, nie mógłby mieć racji bytu. Trzeba było koniecznie w akcie pierwszym i trzecim mieć trochę więcej dystynkcji, aby przez kontrast z manierami w akcie drugim (scena upicia się) dać odczuć publiczności, ile prawdy mieści się w francuskiej ocenie charakteru rosyjskiego *Grattez un Moscovite...* jak dalej wszyscy wiedzą. Bardzo dobrze wywiązały się z zadania panie: Wojnowska i Trapszówna, tudzież p. Solski, który nieustannie składa piękne dowody talentu i sumiennego spełniania swych scenicznych obowiązków. Pani Siemaszkowa pracuje z widoczną pilnością, aby odzyskać zatraconą w długiem niegraniu rutynę. P. Śliwicki wyglądał dystyngowanie i mówił poprawnie w bladej, bezbarwnej roli. Reżyserowi przypominamy, że akt czwarty rozgrywa się w biały dzień, trzeba było zatem ustawić zwierciadło w ten sposób, aby kinkiet płonący za kulisami nie odbijał się w niem z całą swą ognistą okazałością. Do publiczności zaś zwracamy się z uwagą, że doprawdy cholera krakowska, o której za dużo mówimy, a może nawet zbyt wiele piszemy, nie jest jeszcze tak straszną, aby skłaniać mogła do niebywania w teatrze, zwłaszcza na przedstawieniach dobrych sztuk oryginalnych.

Zygmunt Sarnecki.

TELEGRAMY.

Przepowiednie Wiery Zazulicz.

Marsylja. Od 24 b. m. odbywa się tutaj kongres francuskich robotników pod przewodnictwem Caretto mera z Roubaix. Przybyło około stu delegatów z różnych stron Francji. Przedmiotem narad będzie także święto 1-go maja. Na pierwszem posiedzeniu odczytano list Wiery Zazulicz. Znana nihilistka pozdrawia francuskich współwyznawców idei, i przepowiada, iż niebawem powstanie nowa Rosja pod hasłem międzynarodowej socjalnej rewolucji...

Obecnym na kongresie jest także Wilhelm Liebknecht. jako gość. Odczytano oprócz listu Wiery Zazulicz, wiele innych listów od Rosjan, Anglików i Rumunów (sic!)

Floquet w szpitalu chorych na cholerę.

Paryż. Floquet, jako prezydent Izby, odwiedził chorego na cholerę deputowanego socjalistycznego Dumay'a w szpitalu. Odważny polityk musiał jednak przebrać się w kitlę posługacza i był dwukrotnie przy wchodzeniu i wychodzeniu pilnie dezynfekcjonowany. Dumay ma się lepiej.

Konkurencja między robotnikami.

Lens. W nocy z 23 b. m. na 24 b. m. przeciągali górnicy z Corou przez werk w Wingles. Demonstrowano przeciw Belgijczykom. W czterech domach, gdzie mieszkały rodziny belgijskie wybite zostały okna. Późno w nocy rozlegał się jeszcze okrzyk: Precz z Belgijczykami!

Łodzie Wikingów.

Chicago. Jedną z najciekawszych osobliwości świata są przechowane w Chrystyanii oryginały łodzi wikingów. Rząd stanów, dbały o uświetnienie wystawy uprasżał Norwegię o wypożyczenie jednej łodzi. Stany przewiozą łódź okrętem wojennym. Pomimo to senat akademicki wszechnicy w Chrystyanii ma być przeciwny wypożyczeniu łodzi, ponieważ podczas przewozu mogłaby uledz uszkodzeniu.

Foki zdradliwe.

Londyn. *Times* donosi, iż na cztery okręty angielskie krążące po wodach kamczackich celem połowu fok, napadł rosyjski okręt krzyżowy, zajął je i uprowadził do Petropawłowska, stolicy Kamczatki. W starciu zbrojnem załogi okrętów angielskich poniosły niemały szwank. *Reuters Office* otrzymuje telegram z Otawy, iż rząd kanadyjski uprosił Wielką Brytanię o wysłanie okrętu wojennego do Władywostoka, celem zbadania sprawy zajęcia poławiaczy fok przez krzyżowiec rosyjski.

Pazur Szyszkina.

Berlin. *Kreuzzeitung* nie bierze noty rosyjskiej do Porty na serjo. Szyszkin chciał poprostu spodobać się kołom szowinistycznym i stąd te gromy przypominające teatr... Inaczej sądzi *National Zeitung*. Rosja mogłaby w zastaw za niewypłacone koszta wojenne zażądać okupacji Armenii, to zaś dałoby początek poważnym zawikłaniom dyplomatycznym.

Autonomia siebie nie warta.

Białogród. Minister spraw wewnętrznych zarządził rewizję funduszów wielu gmin. Powodem były liczne skargi na niesumienne zawiadowstwo.

Cholera.

Berlin. Nie zaszedł tutaj żaden nowy wypadek cholery azjatyckiej.

Hamburg. Biuletyn cholery azjatyckiej: 81 zasłabnięć, 49 wypadków śmierci.

Paryż. Na cholerę zasłabło osób 33, zmarło osób 13.

Hawr. Na cholerę zasłabło osób 7, zmarło 4.

Wiedeń. Zmarł Franciszek Borschke, wiceburmistrz miasta Wiednia, w Grinzing.

Bukareszt. Minister spraw zagranicznych Lahovary powrócił z Austro-Węgier, odwiedziwszy króla w Sinaia.

Koburg. Następca tronu rumuński ks. Ferdynand odjechał 24 b. m. popołudniu do Bukaresztu.

Przyjechali do Krakowa.

Dnia 25 września.

Grand Hotel. Kanty Filich, kadet 4 pułku ułanów ze Lwowa.

Hotel Saski. Jan Franke, rektor uniwersytetu ze Lwowa.

Hotel Krakowski. Ludomir Skrzyński, obyw. z Galicji. — Jan Kluczycki, gospodarz wiejski z Drohiczówka.

Hotel Pollera. Józef Suczyński z Łodzi. — Melania Jaroszyńska, żona gospodarza ze Lwowa. — Władysław Wrześniowski, kup. z Paryża.

Hotel Narodowy. Jakób Hodur, art. dramatyczny z Warek. — Wanda Solecka, art. dramatyczna z Miekini. — Bartłomiej Gancarski, obyw. z Woli Mieleckiej.

NADESŁANE.

(Rubryka Nadesłane nie pochodzi od Redakcji, która też za nią odpowiedzialności nie przyjmuje).

DROBNE OGŁOSZENIA.

Od wyrazu zwykłym drukiem po **2** cnt., tłustym drukiem po **5** cnt. — Minimum ceny ogłoszeń **25** cnt.

Lokale.

Sześć lub cztery pokoje na III piętrze, front na Mały Rynek, do wynajęcia. Wiadomość Mikołajska 4. Tamże **pokój z kuchnią i dwa pokoje z kuchnią** w oficynie do wynajęcia. 947 7 ?

Doniesienia rozmaite.

Willa piątrowa z ogrodem przy Krakowie położona, jest do sprzedania. Wiadomość: FIAŁEK, tapicer, Krupnicza 26. 2016 3 6

Filozof z 3 roku poszuknje lekcji w miejscn. Wiadomość w Adm. „Kurjera Polskiego pod l. 2002. 1002 2 ?

Kąpielowy, który pracował 6 lat w pierwszorzędnych zakładach wodoleczniczych, posiadający świadectwa lekarskie uzdolnienia, poleca się JW. i WW. Panom do kąpieli w domu, Kneippowskiej kuracji, masażu. **Wojciech Kopyto, Półwsie Zwierzynieckie 21, dom Tillesa** 2014 4 6

Lekcyj języka francuskiego i konwersacyi udzielam **osobom dorosłym.** Ulica św. Jana Nr. 21, parter, od 2 4. 956 7 10

Praktykant znajdzie zaraz umieszczenie w handlu kolonialnym **Aleksandra Meroa** w Krakowie. Szewska 8. 2011 3 3

200 Złr. dam temu, kto mi wynajdzie **posadę w mieście lub na wsi** za wynagrodzeniem 50 złr. miesięcznie najmniej. Ukończyłem gimnazyum, z zawodu rutynowany agronom. Bliższe szczegóły listownie. Zgłoszenia **poste restante 200.** Poczta ALWERNIA. 977 3 5

Skupuję albumy z **markami** lub marki używane. M. M. URBAŃSKI, Kraków, Tomasza 15. 858 9 10

Lekcyj muzyki i rysunków udziela się pod przystępnemi warunkami. Wiadomość u właściciela domu ul. Długa Nr. 17. 957 8 12

Nauczycielka polka albo bona poszukuje miejsca do początków języka polskiego, francuzkiego, niemieckiego, fortepianu i robót ręcznych poste restante R. N. O. 2004 3 3

Potrzebną jest zaraz **nauczycielka Polka** z ukończoną maturą lub szkołą wydziałową, posiadająca języki: francuzki, niemiecki, muzykę. Wiadomość w biurze Pani Ludmiły z Gidlińskich Skowrońskiej w Krakowie, Krupnicza 3. 2014 3 3

Lekcyj malowania na porcelanie, drzewie, szkle, blasze, terrakocie, atłasie i innych materyach udziela dyplomowana uczennica kursu artystyczno-przemysłowego przy Seminarjum żeńskiem w Krakowie; porozumiewać się można codziennie od 2ej do 4ej po południu. **Marya Fedorowiczówna** ul. Pawia l. 4. 988 1 ?

Fortepian **palisandrowy wiedeński** jest tanio do sprzedania. Bliższa wiadomość **Kraków. Plac Maryacki l. 8** u stroiciela Machlarzewskiego. 993 3 4

Poszukuje się osoby inteligentnej, lubiącej spokój, na mieszkanie z wiktem lub bez, przy małej rodzinie, ul. Rajska l. 6 II piętro. Piasek. 2006 2 3

Buchalter biegły **korespondent w trzech językach** poszukuje zajęcia na 3 godziny dziennie. Łaskawe zgłoszenia pod dewizą „Praca" w Administracji „Kurjera Polskiego". 2021 1 2

Księgarnia, czytelnia, skład i wypożyczalnia nut oraz ekspedycja pism perjodycznych

L. Zwolińskiego i Spółki

w Krakowie, ul. Grodzka l. 40 (róg Poselskiej),

przyjmuje prenumeratę na wszystkie czasopisma

w kraju i za granicą wychodzące i dostarcza je punktualnie w czasie możliwie najkrótszym.

Poleca swoją świeżo założoną

CZYTELNIĘ NOWOŚCI

zaopatrzoną obficie w dzieła powieściowe, historyczne i literackie i uzupełnianą stale najświeższemi wydawnictwami!

Warunki bardzo przystępne. 987 4 10

Załatwia szybko i dokładnie wszelkie w zakres księgarstwa wchodzące zlecenia osób na prowincji zamieszkałych.

Katalogi oraz warunki abonamentu nut i książek **bezpłatnie**

Centralne biuro fabryczne

PIERWSZORZĘDNYCH FIRM KRAJOWYCH

pod kierownictwem J. GOLDMANA i F. MOSSOCZEGO,

w Krakowie, Bracka 5, 886 8 8

Zamawiać można po tych samych cenach, jak w biurach poszczególnych fabryk wszelkie artykuły budowlane, jak: kamień zwyczajny i brukowy, wapno, piasek, cement, wapno hydrauliczne, wyroby betonowe i kamionkowe, piece kaflowe, płyty szamotowe, dachówkę glinianą, żelazną i szklaną, asfalt, płyty izolacyjne, papę łupek szląski i angielski, wyroby żelazne lane i kute, posadzkę cementową i drewnianą; carbolineum, antimerulion, masę platynową i t. p. **Wykonuje się całe urządzenia sanitarne zamknięcia hermetyczne dla kanałów i wychodków, kanały, ścieki, rynny, przepusty, studnie betonowe i murowane;** zestawia się kosztorysy i zawiera umowy terminowe na roboty i dostawy. — **Zamówienia z prowincji załatwia się punktualnie sumiennie i tanio.**

Piece kaflowe z fabryki Niedźwieckiego i Spółki

Bez Blagi!

NAJWIĘKSZY WYBÓR!

fortepianów pianini fisharmonij

W SKŁADZIE FORTEPIANÓW

JANA Mattus KORDECKIEGO

732 **w Krakowie,**

ulica św. Anny, (hotel Victorja).

Sprzedaż. Zamiana. Wynajem. Ceny bezkonkurencyjne.

Przy odpowiedniej gwarancji daję każdemu na raty. Przy cenach sprzedaży na raty **dolicza się** odpowiedni procent, gdyż każdy rozsądny i **uczciwy** zrozumie tego legalną potrzebę. **BEZ BLAGI!**

F. CEMBRONOWICZ

644 **majster szewski**

w Krakowie, ul. św. Tomasza, l. 21, filia ul. Florjańska, l. 16, poleca obuwie własnego wyrobu damskie od **3** złr. **25** cnt. i wyżej, męzkie od **4.25** i wyżej. Dziecinne z najlepszego materjału. Reparacja tania obuwia i kaloszy.

CUKIERNIA SCHMIDA

poleca dla swoich Szanownych Gości podczas choroby wodę gotowaną **z kwasem solnym** do picia.

997 4 ?

Z uszanowaniem **WŁ. SCHMID.**

NOWO OTWARTA PRALNIA WANDY HOROWICZOWEJ

w Krakowie, Szpitalna l. 21, I piętro,

przyjmuje koronki i firanki białe i kremowe do prania i cerowania według najnowszego sposobu, również pióra strusie do prania, farbowania i fryzowania po cenie umiarkowanej, ręcząc za dokładne wykonanie. 968 5 7

Odznaczony wieloma listami uznania, w roku 1886 założony

PIERWSZY KRAJOWY MAGAZYN WSZELKICH PRZYBORÓW KOŚCIELNYCH

dla Obu obrządków

St. PRZYBYLSKIEGO w Krakowie,

Rynek, A-B 46,

poleca P. T. Duchowieństwu: **ornaty, kapy, sztandary, komże** etc., jak również **statuy, monstrancje, kielichy, lichtarze, świeczniki, lampy,** oraz wszelkie w zakres magazynu przyborów kościelnych wchodzące przedmioty **po cenach znacznie tańszych od wiedeńskich.** — Wszelkie szaty liturgiczne haftuje i wykończa się w moich pracowniach ze znajomością artystyczną i ściśle na oznaczony termin. 916 5 50

Wielki wybór chińskiego srebra z pierwszorzędnych fabryk, jak CHRISTOFLE i Spółka w Paryżu i innych

---

ZNANA OD LAT WIELU

RESTAURACJA

POD GODŁEM

„WARSZAWA"

w Krakowie, ulica Sławkowska l. 6., I piętro (vis-à-vis H. Saskiego),

wydaje

śniadania, obiady i kolacje 898 9 10

zdrowo i smacznie przyrządzone. Ceny przystępne

Największa wypożyczalnia nut muzycznych.

KSIĘGARNIA i SKŁAD NUT MUZYCZNYCH

oraz

EKSPEDYCJA PISM PERJODYCZNYCH

S. A. KRZYŻANOWSKIEGO w Krakowie

poleca istniejącą od lat kilkunastu i zawsze w najnowsze utwory zaopatrywaną

Największą wypożyczalnię nut muzycznych

na fortepian i inne instrumenta i do śpiewu. 966 3 5

Warunki abonamentu rozsyła się na żądanie gratis i franco.

Najnowsze powieści

W. hr. ŁOSIA.

Tajemnica piątego pułku. 1892	— 1 złr.	50 ct.	
Nokturn Szopena. 1892	—	— 1 „	50 „
Z różnych pułków. 1892	—	— 2 „	40 „
Wczorajsi, Serja I. 1892	—	— 2 „	— „
Linoskoczka, 2 tomy. 1891	—	— 3 „	— „
Jędrzek. 1891	— —	— 1 „	— „

Świeżo wyszły i są do nabycia we wszystkich księgarniach. 314

Z wolnej ręki, z powodu wyjazdu

do nabycia

Handel towarów korzennych, delikatesów i win, z pokojami do śniadań

wraz z urządzeniem i wszelkim zapasem towarów **(w Śródmieściu)**

Bliższej wiadomości udziela p **Adolf Nowakowski** w Krakowie, ulica Mikołajska l. 7, parter. 1001 2 2

Czytanki dla ludu

wychodzić będą od 1-go października b. r **dwa razy** w miesiącu t. j. **1**-go i **15** go w osobnych broszurkach znacznej objętości.

Przedpłata roczna: **1** złr. **20** ct.
„ półroczona: **60** „
„ kwartalna: **30** „

Za Czytankę I-szą, która już wyszła w lipcu b. r., dopłaca się osobno: **10** ct.

ADRES

Wydawnictwo Czytanek dla ludu,

KRAKÓW, ulica Pijarska l. 5. 961 4 6

Przepisy budownicze i ogniowe,

dla obszarów dworskich i gmin wiejskich w Galicji wraz z orzeczeniami Trybunału administracyjnego przez

M. ORŁOWSKIEGO

Cena 40 cnt.

Tegoż autora:

Ustawa drogowa,

z wszystkiemi rozporządzeniami późniejszymi i orzeczeniami Trybunału administracyjnego. *(Podręcznik dla nauki i praktyki).*

Cena 80 cnt.

Oba dzieła zostały przez krytykę jak najprzychylniej ocenione.

Wydania z r. 1891.

Do nabycia w biórze Wydziału powiatowego w Gorlicach, dokąd zaległe należytości za powyższe dzieła przesyłać należy. Książki te można nabyć także w księgarni Spółki wydawniczej polskiej w Krakowie.

---

a) Z dniem pierwszego Sierpnia roku 1891-szego sprzedaję wszystkie nowe fortepiany i pianina mojego składu 5% poniżej cen fabrycznych i zadowalniam się resztą otrzymywanego od fabrykantów rabatu. Że tak jest rzeczywiście, o tem można się łatwo przekonać przy pomocy jużto zniesienia się wprost z fabryką, które każdemu jaknajchętniej ułatwiam, jużto cenników i książek rachunkowych, które wszystkim z całą gotowością pokazuję — b) Częścią reszty, która mi pozostaje od fabrycznego rabatu, opłacam wszystkie koszta przewozu danego narzędzia muzycznego od fabryki aż do miejsca przeznaczenia. c) Na żądanie wysyłam fortepiany i pianina ze wskazanej mi fabryki wprost pod wskazanym mi adresem i sprzedaję je na tych samych warunkach, na których sprzedaję narzędzia muzyczne znajdujące się na moim składzie; każdy więc taki fortepian, który (n. p. w Wiedniu) kosztuje na miejscu we fabryce 400 złr., a z opakowaniem i dostawą (n. p. do Tarnowa) kosztowałby 430 złr. — sprzedaję za złr. 380 i odstawiam aż do Tarnowa bezpłatnie. d) Za wszystkie nowe, nawet najtańsze narzędzia muzyczne mojego składu (a więc za fortepiany od złr. 300 i pianina od złr. 200) daję porękę 20-letnią. e) Każde narzędzie muzyczne kupione u mnie (albo w moim składzie, albo w jakiejkolwiek fabryce za moim pośrednictwem) przyjmuję napowrót w tej samej cenie, w jakiej je sprzedałam i wymieniam na inne, jeżeli kto tego zażąda w przeciągu trzech miesięcy od kupna. f) Sprzedając fortepiany i pianina na raty (chociażby po 10 złr. miesięcznie) nie żądam za nie ani centa więcej, jak sprzedając je za gotówkę. g) Narzędzia muzyczne używane wymieniam za dopłatą na nowe. h) W sprzedaży fortepianów i pianin wstawionych u mnie w komis pośredniczę zupełnie bezinteresownie.

SKŁAD FORTEPIANÓW B. GABRYELSKIEJ KRZYSZTOFORY KRAKÓW

RESTAURACJA

TURLIŃSKIEGO

w Krakowie, w hotelu „pod RÓŻĄ".

322 **Obiad za 1 złr.** 126 300

Poniedziałek dnia 26 września

ZUP.	Barszcz z uszkami.
	Rosoł. — Julienne.
PRZYST.	Paszteciki z dziczyzną.
	Ozór wędzony z chrzanem.
	Szt. mięsa, sos szczawiowy.
PIECZ.	Wołowa z szpinakiem.
	Zraziki paryskie z kaszką.
	Mostek w potrawie.
LEGUM.	Pierożki leniwe.
	Omlet francuski.

Czeskie granaty ozdobne.

Cennik z 1000 wzorami najnowszymi gratis i franco. 771

August Goldschmid & Sohn

c. k. austr. dostawcy.

Praga (Czechy) Zeltnergasse 15. **Berlin** Friedrichstr. 175.

Pomocnik handlowy

fachowo uzdolniony, z najlepszemi poleceniami, znający gruntownie handel galanteryjny, papierowy, drobiazgowy, oraz handel szkła i porcelany, władający tak polskim jak i niemieckim językiem, poszukuje posady od 1go lub 15go października. Łaskawe zgłoszenia uprasza adresować do Adm. „Kurjera Polskiego", pod: **„Pomocnik handlowy Z. W. Z."** 957 4 4

Taniej jak wszędzie.

Bardzo smaczny

CHLEB WIEJSKI

czysto żytni

tylko u następnych firm do nabycia

K. KNORECK i Spółka, Florjańska 23.

M. Karaś, Mały Rynek.

J. KOSZ, ulica Grodzka.

WŁ. KONOPNICKI, ulica Długa. 921 10 12

nigdzie więcej.

Wszech nauk lekarskich

Dr Edmund Puchacki

ordynuje

jak dawniej od godziny 2-giej do 4 popołudniu.

Ul. Sławkowska, L. 24.

Parter 20 ?)

NIEZBĘDNE !DLA KAZDEGO DOMU!

Najlepszem, najwydatniejszem i w użyciu najtańszem mydłem jest

francuskie, oszczędnościowe

MYDŁO 822 2 2

nadaje **najpiękniejszej białości** skórze, oraz najlepsze do prania wełnianych i jedwabnych materyj. Pół klg. tego mydła jest tak wydatnem jak 1 klg. zwykłego. **Za nieszkodliwość fabrykatu ręczy się 4½ klg. z opakowaniem 1 złr. 60 ct. dostać można w Składzie mydeł i parfumeryj pod Francuzką Wiedeń XV./II b. Doeblinger gerstrasse Nr 38.**

!Dla kupców daje się w komis!

Próbki do wszyst. miejsc. opłacone.

Znane jako najlepsze i najgustowniejsze

Materje sukienne

trwałe i doskonałe na ubrania do każdego celu przesyła za pobraniem w metrach i sztukach osobom prywatnym i krawcom na **sezon wiosenny i letni, skład c. k. uprzyw. fabryki sukna i materyj wełnianych.**

Moritz Schwarz

w Zwittau (Morawa)

Specjalność w materjałach na **uniformy, sukna wojskowe i wyłogi, nieprzemakalne „Loden" i na ubrania do polowań. Czarne „Peruvian" i „Daskins"** na ubrania salonowe. Specjalności **w materjach płóciennych do prania pikowych i jedwabnych na kamizelki. Sukna liberyjne i na bilardy.**

Pozostałe resztki oddaje jak najtaniej, wzorów tychże nie udziela.

Za nieprzypadające do gustu zwracam pieniądze.

Każda próbka stwarza dla mnie stałego odbiorcę.

Panom majstrom krawieckim wysyłam bogato wypełnione **karty próbkowe,** jednak nieopłacone. 890 5 5

Do wynajęcia zaraz

w domu pod l. 23 przy ulicy Kopernika całe I. piętro (8 pokoi), i na parterze kuchnia, 3 pokoje, wozownia i stajnia. Wiadomość w kancelarji adwokata Dra Markiewicza Grodzka 15. 977 4 5

---

599 **TYLKO PRAWDZIWE** (11-19)

granaty w oprawie

ametysty, mołdawity i t. d.

Wzory z wystawy w Pradze.

Ferdynand Hofmann,

Kraków, ul. Grodzka. 26.

Potrzebuję

chłopca do praktyki

z dobrze ukończoną I klasą szkół średnich — **posługi domowe wykluczone. JAN KLECZEŃSKI** siodlarz i rymarz, **ul. Szpitalna 32.**

1001 3 3

Paryż 1889 r. złoty medal.

250 złr. w złocie, jeżeli **„Crême-Grolich"** nie zniszczy wszystkich plam skórnych, jakoto: piegów, plam wątrobianych, opalenizny, węgrów, czerwoności nosa i t. d.

Płeć pozostaje do późnej starości młodzieńczo świeża. **Żądać trzeba wyraźnie: „Crême Grolich"** cena 60 cnt., gdyż wykazuje się wiele naśladowań. Należne do tego mydło: **„Savon Grolich"**. koszt. 40 cnt.

Grolicha **„Hair Milkon"** najlepszy środek do farbowania włosów złr. 1 do 2.

Generalny skład: **J. Grolich, Berlin.**

Dostać można we wszystkich większych handlach.

ZAKŁAD

artyst.-rzeźbiarski i kamieniarski Jana Tombińskiego

artysty-rzeźbiarza,

przeniesiony został z ul. św. Marka **naprzeciwko między fabryką cygar a Dolnymi młynami,** do domu własnego, i poleca się Szan. P. T. PP. Kierującym wszelkiemi budowlami. Zakład przyjmuje zamówienia i wykonywa wszelkie ornamentacje i roboty artystyczno-rzeźbiarskie w marmurze, kamieniu, gipsie, drzewie itp. do domów, kościołów i mieszkań prywatnych **po cenach najumiarkowańszych.** 351(59-60)

Wszelkie papiery wartościowe, banknoty zagraniczne i monety kupuje i sprzedaje pod najkorzystniejszemi warunkami

Kantor wymiany filji c. k. uprz. Banku Hipotecznego

w Krakowie, Rynek l. 30. **Zlecenia z prowincji uskutecznia się odwrotną pocztą bez doliczenia prowizji.**

Wydawca, naczelny i odpowiedzialny redaktor: Dr. Józef Orłowski.

Druk Wł. L. Anczyca i Spółki pod zarządem Jana Gadowskiego.